

ZŠ a MŠ PSTRUŽÍ

*Základní škola a mateřská škola Pstruží, příspěvková organizace
Pstruží 104, Pstruží, 739 11, IČO:70991499*

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro předškolní vzdělávání

„Příroda čaruje, úsměv nám daruje“

Obsah

3.1	Věcné podmínky	5
3.2	Životospráva	5
3.3	Psychosociální podmínky	5
3.4	Organizace dne	6
3.5	Řízení mateřské školy	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění	8
3.7	Spoluúčast rodičů	8
3.8	Děti se speciálními vzdělávacími potřebami	8
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných	10
3.10	Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
3.11	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	11
3.12	Přijímací řízení	11
6.1	Třídní pravidla	14
6.2	Integrované bloky	14
6.2.1	„Začínáme spolu“	14
6.2.2	„Moudrá sova“	16
6.2.3	„O nemocné sýkorce“	19
6.2.4	„Návrat vlaštovky“	21
6.2.5	„Cesta za poznáním“	24
	Evaluační systém a pedagogická diagnostika	27
	Struktura hodnocení: 1. Naplňování cílů RVP PV, ŠVP	27

1 Identifikační údaje o mateřské škole

Název školy: Základní škola a mateřská škola Pstruží, příspěvková organizace
Sídlo školy: Pstruží 104, 739 11 Pstruží
Ředitel školy: Mgr. Adam Zielina, MBA /statutární orgán/
Telefon: 602 721 997 e-mail: zielina@zspstruzi.eu
Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání: Bc. Klára Smejová
Telefon: 732 552 117 e-mail: smejova@zspstruzi.eu
Webová stránka: zspstruzi.eu
Právní forma: příspěvková organizace
IČO: 70 991 499 **REDIZO:** 600133834 **ID datové schránky:** xj2mp6f

Zřizovatel školy: Obecní úřad Pstruží
Adresa: Obecní úřad Pstruží 93, 739 11
IČO: 00 576 972
ID datové schránky: wwdaxsk
Tel: 558 677 120 Fax: 558 677 122 webová stránka: pstruzi.cz

Zpracovatel ŠVP: Bc. Radana Buďo Kempová, Alexandra Štvrtňová, Bc. Klára Smejová

Projednáno na pedagogické radě dne: 30. 8. 2021

Platnost a účinnost: od 1. 9. 2021

Číslo jednací: MŠ/105/2021 **Skartační znak:** A 10

Aktualizace:
30. 08. 2021 Alexandra Štvrtňová
30. 08. 2022 Alexandra Štvrtňová
31. 08. 2023 Bc. Klára Smejová
01. 02. 2024 Bc. Klára Smejová
31. 08. 2024 Bc. Klára Smejová

.....
razítko

.....
Mgr. Adam Zielina, MBA
ředitel školy

2 Obecná charakteristika školy

Škola se nachází v malebném prostředí podhůří Beskyd, obklopena přírodou a je umístěna v centru obce. V bezprostřední blízkosti budovy je umístěna autobusová zastávka a přilehlá parkovací místa. Za školou se tyčí masiv Ondřejníku, který nám skýtá spoustu možností využití pro výuku a vzdělávání, nejen environmentální. Příroda nás vybízí k procházkám do lesa, na louky, k potokům, k vnímání krásy s nejkrásnějším pohledem na Lysou horu. Naše venkovská škola nabízí rodinné prostředí. V budově školy se nachází základní i mateřská škola v jednom právním subjektu. Rodičům nabízí možnost mít sourozence v jedné budově, praktický je přenos informací a přestup dětí z mateřské do základní školy. Mateřská škola využívá spolupráce s učitelkami základní školy. Předškolní děti se mohou zúčastnit výuky a mají tak velmi přirozenou zkušenost seznámení se školním prostředím. Subjekt se navenek prezentuje logem ZŠ a MŠ a od školního roku 2021/2022 aktualizovanými webovými stránkami.

Budova je od roku 2012 po celkové rekonstrukci. V roce 2020 proběhla rekonstrukce části budovy určené pro mateřskou školu. Byly zde zřízeny 2 třídy, jež aktuálně mohou být naplněny do kapacity 48 dětí. Ve třídách pracují 4 kvalifikované učitelky. Nepedagogické pracovnice tvoří dvě provozní zaměstnankyně pro celý subjekt. Naše mateřská škola nabízí dětem kvalitní standardní i nadstandardní péči - logopedickou péči, odpolední kroužky, plavecký výcvik, lyžařský výcvik, návštěvy solné jeskyně, saunování, divadelní a kulturní akce, školní výlety a akce pro rodiče s dětmi. Talentované a nadané děti mají pestrou nabídku kroužků externích lektorů: výtvarný, hudební, anglický, atletický kroužek. Mateřská škola má k pohybovým aktivitám možnost využití tělocvičny, přilehlého areálu školního i obecního hřiště. Školní hřiště děti využívají k pohybovým hrám a cvičení na umělém povrchu, jízdě na odrážedlech a kolech, hrám s míči a zájmovým hrám.

Strava pro děti je připravována ve výdejně základní školy, je dovážena ze ZŠ TGM Frýdlant nad Ostravicí, zajišťuje firma Primirest.

Naše mateřská škola aktivně spolupracuje s rodiči, kteří se podílí prostřednictvím SRPŠ na organizaci různých akcí.

Cílem našeho Školního vzdělávacího programu pro PV je harmonický rozvoj osobnosti dítěte po všech stránkách - vnímání, estetika, vztah k lidem, prostředí a tradicím.

Vize mateřské školy:

- stát se rodinným typem mateřské školy s moderními přístupy ke vzdělávání, v podnětném a radostném prostředí pro děti, ve společenství a kooperaci se základní školou
- působit v součinnosti s životem v obci, sympatizujícími rodinami se zájmem o komunitní život na vesnici
- budovat tým pedagogů, kteří smýšlí a jednají způsobem podporující šťastné a sebevědomé dítě

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je součástí budovy základní školy. Dvě současné třídy vznikly přístavbou v zadní části budovy. Nejnovější třída v prvním patře byla zkolaudována na jaře roku 2020. Každá třída plynule přechází v hernu, přilehlé WC s umývárnu. Vnitřní vybavení tříd i materiální zázemí je potřeba účelně doplňovat. V přízemí je společná šatna pro obě třídy mateřské školy. Dále využíváme pro mateřskou školu tyto místnosti: sborovna, úklidová komora, sklad prádla, jídelna pro výdej obědů, tělocvična, půda (pro skladové zázemí). Mateřská škola má přiměřeně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. V době aktualizace ŠVP bylo prostředí uspořádáno do podnětných a smyslově roztřídných center aktivit, s označením daného centra inspirovaného vzdělávacím programem **Začít spolu. Jeho krédem je samostatnost, svobodná volba, respekt k individualitě dětí, cílivý přístup a budování partnerství s rodinami.** Vše ve třídě je umístěno a označeno tak, aby děti dobře viděly a mohly si samostatně cokoli vybrat, a zároveň se vyznaly v ukládání. Mnoho hraček pro děti je z přírodních materiálů. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi. V prvním patře je umístěna interaktivní tabule. Dětský nábytek, hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek dětí jsou přizpůsobeny normativním požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku a je průběžně obnovováno a doplňováno, pedagogy plně využíváno. Děti se svými výtvarnými pracemi podílejí na výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem i rodičům přístupné. Na budovu školy bezprostředně navazuje školní hřiště s umělým povrchem. Máme zde pískoviště, venkovní učebnu, prvek s horolezeckou stěnou, dřevěné kůly pro balanční přecházení, skluzavku s šikmou plochou k nácvičku chůze s použitím lana. Hřiště je však bez stínění a osázení zelení, menší děti nemají tolik možností ke tvořivým a námětovým hrám, prostor nedovoluje využití k pěstitelským a badatelským činnostem. Je pro nás velkou výzvou to postupně změnit.

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů. Děti mají ve třídách stále k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád. Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován aktuální kvalitě ovzduší. Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Nově příchozí dítě má možnost se postupně adaptovat na nové prostředí i situaci. Pedagogové respektují potřeby dětí. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvyhodňováno. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora. Děti mají příležitost vidět zdvořilé jednání mezi ředitelem, učitelkami, rodiči i provozními zaměstnanci.

Děti bez obav sdělují, že něco chtějí. Pedagogové se snaží vytvořit dětem klidné, podnětné a relaxační prostředí. Učitelka děti včas informuje, že bude třeba ukončit hru, např. dle smlouvaného signálu či písně.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování a prožitku. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Všichni pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Pedagogové se sebevzdělávají a ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Děti nejsou nuceny k aktivitám, o které nemají zájem. Učitelka činnosti dětem nabízí, ale nenutí je k tomu, aby je splnily. Učitelka se snaží dítě vždy pozitivně motivovat a hodnotit. Snaží se o to, aby děti nacházely možnosti řešení samy a na učitelku se obracely v případech, když si neví rady. Pedagogický pracovník dítě podporuje, vychází mu vstříc, naslouchá a má empatické cítění.

3.4 Organizace dne

06.15 - 08.00	scházení dětí, spontánní hry dle vlastní volby, individuální činnost učitelek
08.00 - 08.30	průběžná svačina, hygiena, pokračování ve hrách
08.30 - 09.30	pohybové aktivity, scházení v ranním kruhu, vzájemné sdílení, řízené činnosti v centrech aktivit dle třídních vzdělávacích programů, scházení v hodnotícím kruhu
09.30 - 11.30	pobyt venku včetně hygieny a sebeobslužných činností
11.15 - 12.15	oběd /prostředání obou tříd v jídelně/,hygiena, příprava na odpočinek
11.15	oběd první skupina
11.40	oběd druhá skupina
12.00 - 12.30	odchod nespících dětí
12.00 - 14.00	odpočinek s individuální potřebou spánku, předčítání, poslech hudby/zpěvu, klidové a individuální činnosti
14.00 - 16.15	průběžná svačina, spontánní hry, zájmové aktivity, pobyt venku

Činnosti a časy během dne jsou orientační, flexibilně se přizpůsobují aktuálnímu dění, s respektem k přirozeným potřebám dětí, vzniklým situacím, potřebám školy. Jednou týdně děti chodí cvičit do tělocvičny, třída „Sýkorky“ v úterý a třída „vlaštovky“ ve čtvrtek. Pohybové aktivity různých forem probíhají každý den. Do dopoledních aktivit mohou být zařazeny divadelní představení apod. Závazné jsou časy stravování. Po celou dobu mají děti k dispozici pitný režim (vodu, čaj). Při svačině i obědu se děti učí sebeobsluze, čistotě při stolování a hygienickým návykům před a po jídle. Děti si samy chodí pro jídlo a pití a snaží se po sobě sklidit ze stolu. Do jídla děti nenutíme, ale motivujeme je, aby jídlo ochutnaly. Starší děti třídy „Sýkorky“ mají navíc možnost samostatně si připravit svačinu, respektive samostatně si namazat chléb, rohlík apod.

Při řízené činnosti se s dětmi scházíme v ranním kruhu, který se stává rituálem, vzájemně se pozdravíme, svoláme nebo přivítáme písní, seznámíme se programem dne. Řízená činnost vychází z třídních vzdělávacích programů (TVP), které jsou vypracovány v souladu se ŠVP PV. Činnost, kterou pedagog nabízí, vychází z motivace – tématu týdne, je pestrá, všestranná, rozvíjející a přiměřená věku dítěte s ohledem na individuální zvláštnosti a potřeby dětí. Všechny oblasti (biologická, psychologická, mezilidská, sociálně-kulturní a environmentální) jsou propojeny, fungují jako celek. Při řízené činnosti se snažíme dát dětem prostor pro vyjádření a tím podporovat všestranný přirozený rozvoj osobnosti. Dobu řízené činnosti upravuje učitelka dle zájmu dítěte závisící na koncentraci a pozornosti. Děti mají svobodnou volbu při výběru z nabídky aktivit.

Pro děti předškolního věku je denní doba pobytu venku zpravidla 2 hodiny dopoledne. V zimním i letním období lze dobu pobytu venku upravit s ohledem na venkovní teploty. Pobyt venku může být dále zkrácen či zcela vynechán pouze při mimořádně nepříznivých klimatických podmínkách, při vzniku nebo možnosti vzniku smogové situace, neuskutečňuje při mrazu mínus 10 st., dešti, silném větru. Pak je nahrazen jinou činností ve třídě. Naopak při velmi hezkém počasí se může pobyt venku prodloužit. Děti tráví čas na školním hřišti nebo chodí na vycházky do přírody, lesa, mohou se proběhnout na louce. Před pobytem venku jsou děti motivovány k samostatnosti v sebeobsluze.

Oběd

Oběd se dětem podává v jídelně mateřské školy, kde se obě třídy vystřídají. Děti si osvojují hygienické návyky před a po jídle. Děti si samy po sobě uklízejí nádobí, učí se používat příbor. Chodí si samy jídlo přidávat.

Odpočinek a spánek

Děti, které zůstávají v MŠ do odpoledních hodin, se po hygieně převlékají ve třídě do pyžama a odcházejí si lehnout do připravené postýlky. Před odpočinkem jim paní učitelka vypráví či předčítá pohádku, vyslechnou pohádku na CD, relaxační hudbu, zpěv učitelky nebo poslech hry na hudební nástroj. Děti ke spánku nenutíme. Nespící děti mají poté možnost tichých her nebo individuálních činností s učitelkou. Ostatním dětem je dána individuální potřeba spánku. Po odpočinku jsou děti vedeny k tomu, aby si po sobě ustlaly postýlku a uklidily pyžama.

Odpolední činnosti

Učitelka přizpůsobuje odpolední činnosti a hry k danému tématu a svému záměru. Při příznivém počasí se aktivita her přesouvá na školní hřiště. Dětem je během odpolední činnosti zajištěn dostatečný pitný režim. Děti mají možnost navštěvovat kroužky.

3.5 Řízení mateřské školy

Všichni zaměstnanci školy pracují podle předem stanovených náplní práce. Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání vede celý pedagogický sbor k týmové práci, porozumění, ohleduplnosti a spolupráci s rodiči. Snaží se mezi zaměstnanci, rodiči, zřizovatelem, základní školou o zpětnou vazbu a další spolupráci. Zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání společně s ředitelem školy vytváří podmínky pro doplňování kvalifikace učitelek a dalšího profesního růstu pedagogických pracovníků. Všichni zaměstnanci se snaží o otevřenou komunikaci a společně s vedením se snaží vytvářet pozitivní klima.

Mateřská škola informuje rodiče a veřejnost o své činnosti pomocí nástěnek v budově školy, informačními e-maily, prostřednictvím webových stránek školy, formou článků do novin a nově také přes aplikaci Twigsee.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

O děti pečují čtyři plně kvalifikované učitelky, dle potřeb podpůrných opatření zde působí asistentka pedagoga či školní asistent. Mateřská škola spolupracuje s logopedkou. V případě potřeby spolupracuje s PPP a SPC. V mateřské škole pracují dvě provozní zaměstnankyně nápomocné v obou třídách.

3.7 Spoluúčast rodičů

Pedagogové úzce spolupracují s rodiči, pravidelně je informují o pokrocích a vývoji jejich dětí. Vztahy mezi rodiči a pedagogy jsou partnerské a rodiče se mohou kdykoliv na učitelku obrátit s jakýmkoliv výchovně-vzdělávacím problémem. Rodiče mohou ze strany učitelek očekávat konzultaci, diskrétnost a pomoc při řešení vzniklého problému. Naše mateřská škola spolupracuje s rodiči a pomáhá při organizaci akcí a zábavy, jak pro děti, tak dospělé. Informační schůzky probíhají na úrovni pro rodiče nově přijatých dětí, na začátku školního roku na úrovni tříd a během školního roku formou konzultačních dnů.

3.8 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola. Za každé dítě s přiznaným podpůrným opatřením se snižuje nejvyšší počet dětí ve třídě.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). V případě, že se u dítěte projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu, bude vytvořen třídními učitelkami Plán pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého

stupně lze uplatnit pouze s doporučením Školského poradenského zařízení. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení. Přítomnost asistenta pedagoga, který splňuje požadovanou kvalifikaci, je zajištěna dle doporučení školského poradenského zařízení.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spoluprací se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spoluprací s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření;
- při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže), může se

škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Pravidla pro zpracování, hodnocení, aktualizaci PLPP a IVP

Zpracování PLPP je v kompetenci učitelek. Zpracování IVP je v kompetenci zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání ve spolupráci s třídními učitelkami, zákonnými zástupci a asistenty pedagoga.

Cílem PLPP a IVP je zajistit pro děti v mateřské škole podmínky, které reflektují a všestranně rozvíjí jejich možnosti a dovednosti s ohledem na aktuální situaci, vývojový stupeň a zdravotní stav.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Při vytváření podmínek pro vzdělávání dětí nadaných sledujeme vývoj a rozvoj všech našich dětí. V případě zjištění, že některé z našich dětí by vykazovalo nadání pro určitou oblast či činnost, doporučíme rodičům v případě jejich zájmu navštívit poradenské zařízení. V další spolupráci jsme připraveni postupovat podle doporučení PPP nebo psychologa dle individuálního vzdělávacího plánu pro dané dítě, který se v maximální míře přizpůsobí druhu nadání a možnostem dítěte, případně jeho slabinám.

Podporu a rozvoj nadaných dětí rozvíjíme především:

- využíváním vhodných didaktických pomůcek, materiálů, volbou vhodných metod a forem výuky, předkládáním obtížnějších variací nabízených činností, volbou úkolů s možností kooperativní práce, individuálním přístupem s neautoritativní komunikací a dalšími nabízenými specifickými činnostmi.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola v současné době nemá podmínky pro přijímání dvouletých dětí. Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Pokud jsou do MŠ přijaty ne tříleté děti, respektive téměř před dosažením 3 let, nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciací).

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let, vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost, časová nenáročnost, známé prostředí a nejbližší okolí, smysluplnost a podnětnost, dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení, spontánní sociální učení (nápodobou), prožitkové učení, učení hrou a činnostmi.

Plně respektujeme vývojová specifika dětí v tomto věku, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřené podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, více času na stravování a odpočinek.

3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy. Pokud taková situace v MŠ nastane, ředitel nebo zástupce ředitele pro předškolní vzdělávání určí pedagoga, který se bude této skupině věnovat na základě vypracovaného plánu pedagogické podpory.

3.12 Přijímací řízení

Na základě písemné žádosti zákonných zástupců jsou děti přijímány podle Kritérií pro přijímání dětí do MŠ vydané ředitelem školy a uvedené na internetových stránkách školy. Přijetí dítěte je možné v termínu řádného zápisu, jež je taktéž stanoven a zveřejněn ředitelem školy na viditelném místě v budově školy a na internetových stránkách školy, případně obce. V případě nenaplnění kapacity mateřské školy je možné dítě přijmout také v průběhu školního roku na základě dodatečně podané žádosti zákonných zástupců a splnění Kritérií pro přijímání dětí do MŠ.

4 Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání je zajištěna ve dvou věkově heterogenních třídách. Do těchto tříd jsou děti zařazovány podle věku. Děti ve věku 3–5 leté jsou zařazeny do dolní třídy (a individuálně ne tříleté děti), kapacita v této třídě je 24. Zaměřujeme se především na adaptaci nově nastupujících dětí, respektujeme potřeby pro tento věk. Zároveň využíváme zařazení dětí starších, které jsou již nově nastupujícím dětem vzorem, využíváme sociální nápodoby při hře a motivace při sebeobsluze. Děti 4–6 (a děti s odkladem školní docházky) jsou zařazeny do třídy v prvním patře s kapacitou 24 dětí. Práce v této skupině dětí je zaměřena především na předškolní přípravu dětí v oblastech školní zralosti, využíváme Metody dobrého startu, inspirujeme se také metodou Hejného matematiky, skupinových činností v centrech aktivit a během vycházek také přispíváme k dobré fyzické kondici.

Třída spolupracuje se základní školou. V obou třídách je možnost zařazení dítěte se SVP, dle jeho konkrétních potřeb. Pokud se v mateřské škole uskutečňuje Individuální vzdělávání dle § 34b, dochází k ověřování úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech našeho ŠVP ve druhé půlce měsíce listopadu. Zákonným zástupcům je dána tato informace na vědomí v přijímacím řízení. Ověření probíhá v příjemné atmosféře návštěvy rodiny v MŠ ve spolupráci se zástupkyní ředitele školy pro předškolní vzdělávání.

Metody a formy vzdělávání

Ve škole uplatňujeme a využíváme především prožitkové a kooperativní, situační a didakticky cílené vzdělávání formou her a činností, které jsou spontánní i záměrné, individuální, skupinové, minimálně frontální (tělovýchovné a hudební aktivity). Důležitou úlohu hraje také spontánní sociální učení a dramatická výchova.

Snažíme se o to, aby děti již získané zkušenosti a dovednosti propojily s novým poznáním, využíváme práci s informacemi, realitu, prožitky, myšlení, fantazii, citové projevy dětí, a to metodami založenými na hře (tvořivé, námětové, dramatizující, konstruktivní, s pravidly), experimentu, pozorování, pokusu, prožitku, vzoru, pohybu, manipulaci, komunikaci, tvoření, fantazii, myšlenkových operacích, poznávání. Nabídku činností/aktivit, příležitostí, situací připravujeme dětem vždy s ohledem na jejich individualitu, zájmy, potřeby, možnosti a schopnosti dle věku tak, aby dostatečně plnily vzdělávací přínos pro předškolní vzdělávání.

Prožitkové učení je efektivní s hlubokým a trvalým dopadem, dítě nenutíme, ale pomocí hry nebo činnosti ho motivujeme, abychom u něj vzbudili zájem o danou aktivitu. Dítě pak spontánně objevuje, zkoumá, poznává a citově prožívá. Podporujeme a rozvíjíme komunikační dovednosti za využití slovní i mimoslovní komunikace, dáváme dětem prostor pro aktivitu, tvořivost a fantazii. Nabízíme ale také konkrétní činnosti a snažíme se zapojit všechny smysly a obě hemisféry.

Při **kooperativním učení** podporujeme formování a využívání interpersonálních a skupinových dovedností, vedeme děti k osobní odpovědnosti za společný výsledek. Děti spolu komunikují, řeší problémy a situace, učí se vzájemně naslouchat, vyjádřit svůj souhlas/nesouhlas.

V rámci **situačního učení** využíváme jak situace vzniklé, neplánované, např. dětské konflikty, tak učební situace plánované v rámci nabídky činností, u kterých odhadujeme reakce dětí a podle toho situace volíme.

Snažíme se jednat a chovat se tak, abychom byli dětem správným vzorem, protože napodobování je pro děti formou **spontánního sociálního učení**. S dětmi společně vytváříme pravidla chování, která jsou jednoznačná, splnitelná a dodržují je i pedagogové.

Děti podporujeme při formování postojů a získávání zkušeností a dovedností na základě vlastního prožitku a vlastní aktivní činnosti. V rámci **dramatické výchovy** využíváme např. pantomimu, vyjadřování říkadel pohybem, pohybové vyjadřování emocí, hra na „jako“. Pro všechny děti společně s nimi vytváříme **Portfolio dítěte**, jako diagnostický a dokladující prostředek vývoje a vzdělávání. Pedagogové pracují s diagnostickými záznamy dětí.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Cílem tohoto školního vzdělávacího programu je všestranné rozvíjení osobnosti dítěte v oblasti estetického, hudebního, výtvarného vnímání a také vztah k lidovým zvyklostem a tradicím. Respektujícím způsobem je přistupováno k **individualitě dítěte** a stylu jeho učení ve smyslu zpracovávání vzdělávací nabídky dle teorie mnohačetných typů inteligencí (H. Gardner). Vzdělávání dětí v mateřské škole probíhá ve všech činnostech, kterých se děti účastní. Snažíme se o vyvážený poměr řízených a spontánních činností. Dbáme na to, aby učení u dětí probíhalo aktivně a byly zapojeny všechny smysly, prožitky a interakce. Děti pracují společně, nebo individuálně. V případě potřeby individuálního přístupu dítě podporujeme, snažíme se podnítit děti, které pocházejí z problematického sociokulturního zázemí, a snažíme o prevenci specifických poruch učení. Ve vzdělávání mimořádně nadaných dětí nabízíme další zájmové kroužky a individuální aktivity. Naše mateřská škola nabízí plno dalších nadstandardních aktivit jako je například lyžařský výcvik, plavecký výcvik, návštěvy solné jeskyně, saunování, návštěvy dopravního hřiště, školní výlety, divadelní představení, loutkové divadlo, filmové představení v kině. Tyto aktivity organizujeme během celého školního roku a podle aktuální nabídky. Učitelky dle projeveného zájmu zákonných zástupců informují o rozvoji dítěte. V případě potřeby poskytují odbornou pedagogickou radu nebo doporučují literaturu. Rodiče mají možnost aktivně se účastnit akcí školy.

6 Vzdělávací obsah

Učitelka si při sestavování třídního vzdělávacího programu, který popisuje charakteristiku třídy, podmínek, záměr integrovaného bloku, volí nabídku **témat** na základě samostatného úsudku ve vztahu k integrovaným blokům. Těmito tématy plní očekávané výstupy daných integrovaných bloků, přičemž zohledňuje zájem a potřeby dětí, jejich vlastní nápady. Poté vytváří konkrétní vzdělávací nabídku na dané týdny formou plánování do center aktivit dle „Začít spolu“. Učitelky se při plánování inspiroují různými metodickými a didaktickými pomůckami, materiály (Informatorium školy mateřské, Sborníky OSV v praxi, Barevné kamínky, pracovní listy, knihy, časopisy, CD), inspiroují se prvky jiných alternativních programů, vzájemným sdílením a metodickou podporou zástupkyně pro předškolní vzdělávání. Průběžně vyhodnocuje týdenní vzdělávání směrem k dětem, k sobě, k tématu a závěr celého integrovaného bloku.

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti **vzdělávacích oblastí**, které se prolínají integrovanými bloky:

Dítě a jeho tělo

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je k zdravým životním návykům a postojům.

Dítě a jeho psychika

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, sebezpřijetí, jeho kreativity a sebevjadření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Dítě a ten druhý

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Dítě a společnost

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně - kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Klíčové kompetence se prolínají všemi integrovanými bloky, přesto je zaměření v některých měsících výraznější. Učitelka při evaluaci integrovaného bloku či tématu vyhodnocuje, kterou klíčovou kompetenci splnila a na jaké úrovni.

6.1 Třídní pravidla

Na začátku každého školního roku vytváříme společně s dětmi pravidla třídy, která se snažíme během celého školního roku dodržovat, a která budou mít grafické zpracování. Povídáme si o tom, že děti mají svá práva, ale i povinnosti. Říkáme si, jak bychom se měli chovat bezpečně ve školce i pobytu venku. Snažíme se o to, abychom spolu dobře vycházeli a cítili se dobře. Pokud se děti podílejí na přípravě pravidel, jsou pro ně pak lépe přijatelná a uchopitelná, než když jsou jim pravidla pouze vymezena a je vyžadováno jejich dodržování.

6.2 Integrované bloky

6.2.1 „Začínáme spolu“

V tomto integrovaném bloku se děti seznámí s budovou školy, uspořádáním tříd do center aktivit a s jejich názvy. Bude docházet k postupné adaptaci na prostředí školky. Zavedeme rituál scházení v ranním kruhu a postupně budou nabízeny činnosti založené nejenom na hře, ale již na nabídku vzdělávacích aktivit. Pozornost bude věnována také pohybovým aktivitám, zvládnutí sebeobsluhy a hygienickým návykům. Děti si samy vytváří a učí se pravidla chování k sobě navzájem. Podporujeme vznik kamarádství a vzájemného respektu. Snažíme se o to, aby si děti vyzkoušely, že učení je

založeno na prožitku. Začínáme rozvíjet hudební, rytmické a jazykové dovednosti, které později zúročíme přípravou jednoduchého programu k veřejnému vystoupení.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (uklidit po sobě hračky, servírovat svačinu, oběd, pomůcky, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Dítě a psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti,
- schopnosti a dovednosti adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Klíčové kompetence:

- Dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění.
- Dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- Dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
- Dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Dítě chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.
- Dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- Dítě spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.
- Dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění.
- Dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.

6.2.2 „Moudrá sova“

V tomto integrovaném bloku nás bude provázet „moudrá sova“. Podzimní čas nás vybízí ke zkoumání přírodnin, přírodních jevů a láká k vycházkám do přírody, jejíž krásu vnímáme všemi smysly. Vytváříme vztah k přírodě rozmanitými environmentálními činnostmi a získáváme přiměřené poznatky. Děti si rozvíjí předmatematické dovednosti.

V období před Vánocemi se budou děti seznamovat s vánočními zvyklostmi a tradicemi. V rámci emočně nabitých dní před vánoci se utvrdí v tom, jak je důležitá rodina a přátelství mezi kamarády. Období před vánoci se bude ubírat zdobením prostředí kolem nás, uvědoměním si, že jej mohou ovlivnit a že k tomu, jak se v něm bude cítit každý z nás, přispívá. Umožníme dětem rozvíjet praktické rukodělné činnosti.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, ve vodě, v písku)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Dítě a psychika

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat si jej v krátkých větách)
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu do šesti, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dítě a ten druhý

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát na pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence:

- Dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Dítě užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
- Dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Dítě se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim.
- Dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Dítě uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení.
- Dítě si zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.
- Dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dítě se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.
- Dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění.
- Dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.

6.2.3 „O nemocné sýkorce“

V zimním období si připomeneme důležitost teplého oblečení, poznáváme prakticky zimními sporty a vedeme ke zdravému životnímu stylu s uvědoměním si péče o své zdraví. Věnujeme pozornost prevenci úrazů a pocitům osobní pohody. Prostřednictvím pohádek lidových i umělých, se budeme učit rozeznat kladné a záporné vlastnosti, vytvoříme si všeobecný přehled v okruhu pohádkových postav. Rozvíjet si budeme slovní zásobu a vylepšovat komunikační a řečové dovednosti, rozvíjet předčtenářskou gramotnost. Využíváme prvky dramatické výchovy a zdokonalujeme hudební kompetence v oblasti druhů hudby i hudebních nástrojů. Umožníme rozvoj fantazie a představitivosti, kreativních dovedností.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (po sněhu, ledu)

Dítě a psychika

- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- utvořit jednoduchý rým
- chápat slovní vtip a humor
- poznat napsané své jméno
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi, apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat i v čase
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládá svoje city a přizpůsobovat jim své chování

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Dítě a ten druhý

- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost

- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Klíčové kompetence:

- Dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- -Dítě si všimá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

- Dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dítě projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- Dítě uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení.
- Dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.
- Dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem něj děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- Dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.

6.2.4 „Návrat vlaštovky“

V tomto integrovaném bloku budeme s dětmi intenzivně prožívat jarní období. Změny v přírodě otevírají možnosti vzdělávání a poznávání z oblasti fauny a flóry, svátků jarních (Vynášení Moreny), Velikonocních i tradičních. Dne Země využijeme k environmentálnímu vzdělávání s provazbou na třídění odpadu a smyslu recyklace, poznávání materiálů. Duben je měsícem bezpečnosti a děti se naučí důležitosti dodržování pravidel bezpečnosti na silnici, při jízdě i jako chodci.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a psychika

- sledovat očima zleva doprava
- zorganizovat hru
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.).
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité, (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

Dítě a ten druhý

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- spolupracovat s ostatními
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Dítě a společnost

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Dítě a svět

- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Klíčové kompetence:

- Dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění.
- Dítě užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
- Dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.
- Dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- Dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Dítě si zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.
- Dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
- Dítě dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává.
- Dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění.
- Dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

- Dítě komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Dítě projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Dítě ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

6.2.5 „Cesta za poznáním“

Již tradičně oslavíme Svátek matek, budeme se věnovat vztahům v rodině, lidskému tělu a věkovým obdobím v životě člověka. S předškolními dětmi se budeme připravovat k zápisu a cíleně podporovat rozvoj schopností předcházejících učení.

Ke končícímu období školního roku se děti sžily ve společenství tříd, společně oslaví Den dětí, ověří si, co vše během školního roku poznaly a zda si dokáží propojit s reálným životem. Budeme se vydávat poznávat svět kolem nás prostřednictvím výletů a exkurzí, a uskutečňovat aktivity co nejvíce venku. Poznávání světa okolo nás s nabídkou cestování různými dopravními prostředky. Umožníme uplatňovat fantazii a představivost k poznávání a plánování prázdninových aktivit, míst na Zemi v historii, současnosti i budoucnosti. Dáme dětem velkou míru podpory a plnění přání a představ o tom, co by chtěly dělat. Rozloučíme se slavnostně s předškoláky za účasti jejich rodin. Pro tuto příležitost si děti připraví program plný hudby a zpěvu. Závěrečné setkání všech dětí, rodičů, pedagogů, připravíme formou mimoškolní akce s opékáním a vzájemným sdílením. Podpora tělovýchovných aktivit a fyzické kondice bez prvků soutěživosti.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a psychika

- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- rozhodovat o svých činnostech
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

Dítě a ten druhý

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Dítě a společnost

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

- mít povědomí o širším společenském, věcném, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všítat si nepořádků a škod, upozornit na ně

Klíčové kompetence:

- Dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.
- Dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky, a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.
- Dítě se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.
- Dítě je schopno chápat, že lidé jsou různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.
- Dítě odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.
- Dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- Dítě ví, že není jedno, v jakém žije prostředí, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí, a že je může ovlivnit.

7 Evaluační systém a pedagogická diagnostika

Evaluační probíhá na úrovni školy, tříd a dítěte pravidelnou a systematickou činností. Veškeré písemné záznamy vypovídající o diagnostice dítěte jsou důvěrné a přístupné jen pedagogům. Portfolio dítěte je přístupné rodiči dítěte. Informace získané z autoevaluační budou využity a zpracovány do vlastního hodnocení školy.

- Struktura hodnocení:
1. Naplňování cílů RVP PV, ŠVP
 2. Kvalita podmínek vzdělávání
 3. Průběh, obsah a kvalita vzdělávání
 4. Práce pedagogů včetně reflexe
 5. Stanovení cílů

OBLAST HODNOCENÍ CÍLE A KRITÉRIA	METODY A TECHNIKY	ČASOVÝ PLÁN	ZODPOVÍDÁ
PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Materiální 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrola vybavení • Inventarizace majetku • Vybavení hřiště 	2 x ročně 1 x ročně 2 x ročně	zástupce ředitele ředitel školy zástupce ředitele školnice
<ul style="list-style-type: none"> • Hygienické a bezpečnostní 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontroly, revize, BOZP 	průběžně	ředitel školy zástupce ředitele
<ul style="list-style-type: none"> • Personální 	<ul style="list-style-type: none"> • Analýza potřeb DVPP • Sebehodnocení pedagogů • Spolupráce kolektivu 	2 x ročně průběžně průběžně	zástupce ředitele učitelky všichni
<ul style="list-style-type: none"> • Organizace vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogické rady • Operativní porady 	pololetně průběžně	všichni všichni
OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ			
<ul style="list-style-type: none"> • Naplňování cílů ŠVP 	<ul style="list-style-type: none"> • Třídní vzdělávací plán • Analýza TVP • Diskuze pedagogické rady • Analýza třídní dokumentace 	5 x ročně 5 x ročně pololetně 5 x ročně	učitelky zástupce ředitele učitelky zástupce ředitele
<ul style="list-style-type: none"> • Podpůrná opatření 	<ul style="list-style-type: none"> • Analýza funkčnosti • Vedení diagnostických záz. záz. 	2 x ročně průběžně	zástupce ředitele asistent pedagoga

<p>PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Každodenní práce učitele • Vzdělávací nabídka • Spoluúčast rodičů 	<ul style="list-style-type: none"> • Plánování, zpětná vazba, naplnění individuálních potřeb dětí, formy, metody • Obsah zápisu přehledu výchovné práce • Hospitace • Diagnostické záznamy • Diagnostika dítěte • Vyhodnocení po ukončení bloku • Analýza vzdělávací nabídky ŠVP • Třídní schůzka • Konzultace s rodiči • Pohovory s rodiči • Tvořivé dílny a společné akce • Fotodokumentace, nástěnky - aktuality • Webové stránky • Twigsee 	<p>průběžně</p> <p>plán kontrol viz plán</p> <p>měsíčně 2 x ročně</p> <p>5 x ročně</p> <p>1 x ročně</p> <p>1x ročně 1x ročně</p> <p>průběžně</p> <p>průběžně</p> <p>průběžně</p> <p>průběžně</p>	<p>učitelky</p> <p>zástupce ředitele</p> <p>učitelky, zást.řed.</p> <p>učitelky, zást.řed. učitelky, zást.řed.</p> <p>učitelky</p> <p>zástupce ředitele pedagogická rada</p> <p>zástupce ředitele všichni</p> <p>učitelky, zástupce ředitele</p> <p>zástupce ředitele</p> <p>učitelky, zástupce ředitele</p>
<p>VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hospitace, vzájemné hospitace, záměrné pozorování • Hodnocení TVP, dosažených výsledků • Analýza třídní dokumentace • Diagnostické záznamy • Řízené pozorování dítěte • Portfolio dítěte • Hodnocení PLPP, IVP • Hodnocení záznamů asistentů pedagoga 	<p>viz plán průběžně</p> <p>2x ročně</p> <p>5x ročně</p> <p>2x ročně průběžně průběžně 1x ročně</p> <p>4x ročně</p>	<p>zástupce ředitele</p> <p>pedagogická rada</p> <p>zástupce ředitele</p> <p>učitelky učitelky učitelky zástupce ředitele výchovný poradce ZŠ</p> <p>zástupce ředitele</p>
<p>PEDAGOGICKÉ VEDENÍ ŠKOLY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Efektivita vedení, organizace školy, analýza potřeb, DVPP, cíle a priority 	<p>1x ročně</p>	<p>zástupce ředitele ředitel školy</p>